

RAILEXPO UA • КИЇВ • 2026

Стійкість залізниці

Забезпечення сталого функціонування УЗ
під час війни

АТ «Укрзалізниця»

Масштаб випробування

1 195

атак на залізничну
інфраструктуру у 2025 році

більше, ніж за 2023 та 2024 роки разом

17 260

уражених об'єктів інфраструктури
та рухомого складу

7 317 пошкоджено + 9 943 знищено
з 24.02.2022

40 / 258

загиблих / поранених

залізничників при виконанні
службових обов'язків з 24.02.2022

Це ціна, яку залізниця платить, щоб країна продовжувала рухатися.

Що ми пережили — і що триває щодня

Війна не закінчилася. Вона стала повсякденною роботою.

Години замість днів. Дні замість тижнів.

Така нова норма швидкості відновлення.

Попри все — будуємо

Нові локомотиви. Європейська колія. Ми не лише відновлюємо — ми йдемо вперед.

Кого ми не залишаємо

Ті, хто захистив країну. Ті, заради кого ми її відбудовуємо. Те, що тримає систему разом.

*«За кожним вагоном та локомотивом —
людина, яка прийшла на роботу під можливі обстріл.»*

---

165 000

залізничників. Це і є наша стійкість.

Одна мережа — п'ять різних функцій

У воєнній Україні залізниця — не просто транспортна компанія, а стратегічний інфраструктурний хребет країни

01

**Вантажі
країни**

Руда, зерно, метал,
будматеріали, паливо

02

**Зв'язок
з Європою**

1435 мм, TEN-T,
інтеграція з ЄС

03

**Пасажирська
мобільність**

Далеке, регіональне,
приміське

04

**Оборона
і стійкість**

Військова логістика,
резервні маршрути

05

**Територіальна
зв'язність**

Прикордоння,
соціальні маршрути,
прифронтові регіони

Одна мережа виконує п'ять різних функцій — і фінансується так, ніби всі вони однакові.

Загроза еволюціонує швидше за будь-яку галузь

Кожні півтора роки — нова фаза, нова архітектура захисту

2022–2023

Інфраструктура

Удари по мостах, вокзалах, станціях, коліях, депо.
Навчилися відновлювати за години, а не за дні.

2024–2025

Енергосистема

Систематичні удари по тягових підстанціях. Резервування, розосередження, автономне живлення, інженерний захист.

2026

Рухомий склад

Цільові удари по поїздах і локомотивах у русі.
Новий клас загрози — формуємо нову архітектуру захисту.

Кожна фаза вимагає нової архітектури захисту. І нової моделі фінансування.

Як ми захищаємо рух

01

ВИЯВЛЕННЯ

Побачити загрозу раніше, ніж вона долетить

- Взаємодія із системою ППО країни — раннє попередження
- Внутрішні канали оперативної інформації між диспетчерами, тягою і регіональними центрами
- Інформування персоналу в реальному часі
- Моніторинг загроз по маршрутах

02

ЗАХИСТ

Пасивний + активний + процедурний

- Інженерні споруди різних рівнів захисту, затверджених державою
- Засоби радіоелектронної боротьби РЕБ
- Формування власних підрозділів активного захисту — у координації з силами оборони
- Протоколи реагування — постійно оновлюються під нові типи загроз

03

ВІДНОВЛЕННЯ

Рух продовжується

- Відновлювальні та пожежні поїзди
- Мобільні ремонтні бригади
- Розосереджені резерви матеріалів
- Резервна дизельна тяга
- Перемаршрутизація

Захистити все — неможливо. Забезпечити, щоб рух не зупинявся — можливо. І, в основному, досягнуто.

У координації з Мінрозвитку, Міноборони, ДССТ, Силами оборони. У рамках Координаційного Штабу щодо фізичного захисту критичної інфраструктури.

Стійкість — це архітектура з шести вимірів

ФІЗИЧНА СТІЙКІСТЬ

01

Інженерний захист

02

Активний захист

03

Операційна стійкість

04

Кіберфізичний захист

05

Людський фактор

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ

06

Фінансова стійкість

П'ять вимірів — працюють. Шостий — під структурним тиском.

Координація: Мінрозвитку • Міноборони • ДССТ • Сили оборони | **Міжнародний вимір:** висока зацікавленість партнерів у досвіді УЗ

Особливий фокус — захист на прифронтових регіонах

П'ять вимірів працюють. Шостий — фінансовий — під структурним тиском.

ДЕРЖАВА ДОПОМАГАЄ УЗ

- ✓ **План стійкості**
фінансування від держави на захист
- ✓ **Резервний фонд 2025**
виплати для підтримки операційної діяльності
- ✓ **Експериментальне держзамовлення 2026**
далеке пасажирське сполучення

АЛЕ РОЗРИВ ЗАЛИШАЄТЬСЯ

160

млн т

vs 315 млн довоєнних

+197%

vs 0%

PPI vs тариф з 2022

вперше

вантажі вперше будуть збиткові

Залишаються відкритими:

- Крос-субсидування пасажирських перевезень — практично вичерпано
- Приміське сполучення — 11+ млрд грн збитків на рік
- Довгострокова рамка фінансування інфраструктури
- Збалансована тарифна рамка

Це — початок. Розрив треба закрити.

Жоден інструмент окремо не закриває фінансовий розрив

Заявка УЗ на суттєве підвищення тарифу — сигнал накопиченого за 3,5 роки тиску

ТІЛЬКИ ТАРИФИ

Шок для економіки

Радикальне підвищення відштовхне обсяги, економіка постраждає

ТІЛЬКИ БЮДЖЕТ

Фіскально неможливо

Масштаби, які щорічно перевищують можливості бюджету в умовах війни

ТІЛЬКИ ОПТИМІЗАЦІЯ УЗ

Втрата національного активу

Швидке скорочення мережі — удар по регіонах, економіці та обороні

ТІЛЬКИ МФО / ЄС

Інвестують в реформи

Доступ до фінансування — лише за умови реальної трансформації УЗ і сектору

Жоден — окремо. Усі чотири — у комбінації — працюють.

Три сторони одного рішення

«Залізницю фінансують ті, хто нею користується, ті, хто від неї залежить, і ті, хто на неї інвестує.»

РИНОК

Вантажовідправники
та пасажери

Тарифна рамка
з прогнозованою
формулою індексації

Постійний елемент моделі

+

ДЕРЖАВА

Уряд, ВРУ,
місцева влада

Повна архітектура ПСО,
роль власника
інфраструктури,
тарифна рамка

Постійний елемент моделі

+

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ

ЄС, МФО,
донори

Довгостроковий інструмент
фінансування інфраструктурної
стійкості

Постійний елемент моделі на 10–15 років

УЗ — архітектор консенсусу: структурна реформа • оптимізація • цифровізація

Альтернатива консенсусу — радикальна оптимізація, від якої постраждають усі.

Що означає «разом»

Три рівні реформи — жоден не замінює іншого

01

Реформа УЗ

(наша частина)

- Структурне реформування
- Оптимізація витрат
- Управління активами (пріоритетно — скорочення непрофільних)
- Цифровізація процесів
- Операційна ефективність

02

Реформа сектору

(з державою)

- Тарифна рамка з прогнозованою формулою
- Повна архітектура ПСО (вкл. приміське)
- Довгострокова роль держави як власника інфраструктури
- Прийняття законів про реформу залізничного ринку

03

Міжнародне партнерство

(з ЄС і МФО)

- Стійкість критичної інфраструктури — окрема категорія (не військова допомога)
- Довгостроковий інструмент на 10–15 років
- Євроінтеграція, відновлення, 1435 мм, модернізація рухомого складу

Це не три послідовних кроки. Це три синхронних.

СТІЙКІСТЬ

— перше випробування. Пройдене.

СТАЛІСТЬ

— друге. Триває.

РЕФОРМА

— третє. Попереду.

Відповідь — консенсус держави, ринку, залізниці та міжнародних партнерів.